

گزارش زهرا چیدری

این نخستین باری نیست که در مهد آزادی بیان و حقوق بشر افراد را به جرم اظهار نظر درباره نقض حقوق بشر از سوی رژیم‌صهیونیستی تحت فشار قرار می‌دهند و بازداشت و محاکمه می‌کنند. چند سال پیش بود که به جرم اظهار نظر کارشناسی اش در خصوص زیر سؤال بردن هولو کاست آن هم بر اساس مدارک و شواهد متعددی که در اختیار داشت، محکوم کردند. حالا هم از اسفند ماه سال گذشته مهدیه اسفندیاری، شهروند ایرانی ساکن فرانسه به دلیل حمایت از فلسطین پس از مدتی نا پدید شدن اعلام شدد از سوی دولت این کشور بازداشت شده است و هنوز کسی از سرنوشت دقیق وی اطلاعی ندارد. نا پدید شدن این شهروند کشورمان در فرانسه و اعلام زندانی بودن او پس از سپری شدن حدوداً یک ماه آن هم فقط باعث حمایت از عملیات طوفان الاقصی یک بار دیگر طشت و سسوایی غربی‌ها در شعار آزادی بیان و حقوق بشر را بر زمین انداخت.

رژیم‌صهیونیستی انگار خط قرمز غری‌هاست. آنها خوب بلند از سگ نگهبان منطقه خاورمیانه حمایت کنند، به همین خاطر هم کوچک‌ترین موضع‌گیری یا بیان حقایق درباره این رژیم کودک‌کش یا تندترین واکنش‌ها از سوی دولت‌ها و دادگاه‌های آنها مواجه می‌شود و این ماجرا نمونه‌های فراوانی دارد که یکی از مشهورترین آنها ماجرای دادگاهی کردن روزه گارودی، اندیشمند فرانسوی به جرم زیر سؤال بردن هولو کاست بود، البته با اسناد و مدارک.

محکومیت اندیشمند فرانسوی به خاطر هولوکاست

دادگاه کیفری پاریس، پایتخت فرانسه، کشوری که ادعا دارد «مهد آزادی» است، روزه گارودی، پژوهشگر این کشور را تنها به جرم اینکه شواهد مربوط به وقوع هولو کاست را زیر سؤال برده بود، به پرداخت ۱۲۰ هزار فرانک محکوم کرد. شاید اگر گارودی کمی جوان‌تر بود، قاضی با درخواست دادستان مبنی بر حبس پژوهشگر فرانسوی هم موافقت می‌کرد! دستگاه قضایی فرانسه مدعی بود گارودی بر خلاف قانون «هی‌سو» عمل کرده است؛ قانونی که هر نوع اظهار نظری را که به زیر سؤال بردن هولو کاست منجر شود، ممنوع می‌کند، اما آنچه به چشم می‌آمد، یک افتضاح تاریخی بود. تعدادی از ارادال صهیونیست وارد دادگاه شدند، گارودی را به باد ناسزا و دشنام‌های رکیک گرفتند، خبرنگار صدا و سیمای جمهوری اسلامی را که برای پوشش خبری دادگاه در محل حضور داشت، تکت زدند، اما هیچ کدام از اینها، به نظر دادستان با قاضی پرونده، رفتاری خلاف قانون و از آن بالاتر غیرانسانی نبود، اما این نخستین باری نبود که دنیای غرب حمایت همه‌جانبه و بی‌چون و چرای خود را از صهیونیست‌ها به رخ می‌کشید و آخرین بار هم نند!

ناپدید شدن یک شهروند ایرانی

در فرانسه مهدیه اسفندیاری، شهروند ۳۹ساله ایرانی که از سال ۲۰۱۸ در شهر لیون فرانسه سکونت داشته است، در مارس ۲۰۲۵ (اسفند ۱۴۰۳) نا پدید شد. خانواده اسفندیاری پس از بی‌خبری طولانی از وی، موضوع را به مقام‌های ایرانی اطلاع دادند و پیگیری وضعیت این شهروند ایرانی از همان زمان آغاز شد. اسفندیاری مترجم و دانش‌آموخته دانشگاه لیون است.

در پی پیگیری‌های دیپلماتیک معلوم شد اسفندیاری از نسوی پلیس فرانسه بازداشت شده است، اما جزئیات این پرونده و اتهام‌های وارده همچنان در ابهام قرار داشتند.

در نهایت نشریه فرانسوی لوپوئن در ۱۲ آوریل (۲۳ فروردین ۱۴۰۴) گزارش داد که مقام‌های فرانسوی در نهایت سکوت یک‌ماهه خود را شکستند و اطلاعاتی را درباره سرنوشت این شهروند ایرانی ارائه کردند.

موضع‌گیری وزارت امور خارجه اسماعیل بقایی، سخنگوی وزارت امور خارجه در ۱۰ اسفند ۱۴۰۳ درباره ناپدید شدن این شهروند ایرانی در فرانسه گفت: «متأسفانه مطلع شدیم یکی از شهروندان ایرانی ساکن فرانسه، چند روز قبل در فرانسه نا پدید شده است، تاکنون اطلاعات دقیقی از مراجع ذی‌ربط فرانسوی درباره وضعیت ایشان دریافت نشده است.»

وی در ادامه اعلام کرد: «با سفارت فرانسه صحبت شد و بخش کنسولی وزارت امور خارجه پیگیری کرد، امیدواریم هر چه سریع‌تر اطلاعات مشخصی در رابطه با وضعیت ایشان کسب کنیم و خانواده‌اش از نگرانی خارج شوند.»

سخنگوی وزارت امور خارجه همچنین در ۲۷ اسفند ۱۴۰۳ در جریان نشست خبری درباره آخرین وضعیت پرونده ناپدید شدن شهروند ایرانی در فرانسه اطلاعات جدیدی ارائه کرد، وی گفت: «در مورد ناپدید شدن یک شهروند خاتم ایرانی که حدوداً فکر می‌کنم ۱۲،۱۳ روز بستگانش از وی اطلاعی نداشتند و پیگیری‌های ما هم متأسفانه به نتیجه نرسید، دست‌کم مطلع شدیم ایشان در بازداشت پلیس فرانسه است.»

بقایی در ادامه اظهار کرد: «مورد دلیل آن ما اطلاعی نداریم، ولی در این حد می‌دانیم که این خاتم محترم از فعالان حامی مردم فلسطین بوده است و گویا مطالبی در حمایت از مردم مظلوم غزه منتشر کرده بود.»

بازداشت غیر بشری «مهدیه» در مهد حقوق بشر

مهدیه اسفندیاری، شهروند ۳۹ساله ایرانی به دلیل دفاع از فلسطین

حدود ۳ماه است از سوی دولت فرانسه زندانی شده است

جرم‌انگاری آزادی بیان!

شاهین هزای، خبرنگار مستقل و حامی فلسطین در حساب کاربری خود در شبکه اجتماعی بازداشت و ناپدید شدن مهدیه اسفندیاری را اینگونه روایت کرده است: «وی پس از انتشار پیام‌هایی در کانال تلگرامی در محکومیت نسل‌کشی جاری در غزه بازداشت شده است.»

این خبرنگار بازداشت مهدیه اسفندیاری را نقطه‌عطفی نگران‌کننده خواند که نشان‌دهنده تشدید سرکوب علیه کسانی است که از جنایت‌های جاری در غزه سخنی می‌گویند و نسل‌کشی مردم فلسطین را محکوم می‌کنند.

هزای تأکید کرد: «در فرانسه مانند بسیاری از کشورهای غربی، همبستگی با مردم فلسطین برخلاف اصول اساسی آزادی بیان به‌طور فزاینده‌ای جرم‌انگاری می‌شود.»

ادعاهای لوپوئن

درباره پرونده مهدیه اسفندیاری نشریه فرانسوی لوپوئن هم طی گزارشی با طرح ادعاهایی واهی به شیوه رسانه‌های غربی درباره پرونده مهدیه اسفندیاری اطلاع‌رسانی کرد!

لوپوئن، اسفندیاری را زن ۳۹ساله ایرانی ساکن لیون فرانسه و مترجم معرفی کرد که در ۲۸ فوریه ۲۰۲۵ (۱۰ اسفند ۱۴۰۳) در لیون ناپدید شد و از دوم مارس (۱۲ اسفند) در زندان «فرن» در «ول دو مر» در بازداشت است.

به گزارش لوپوئن، دادستانی پاریس، شنبه، ۲۳ فروردین اعلام کرد مهدیه اسفندیاری به اتهام آنچه حمایت از تروریسم خوانند، زندانی شده است.

لوپوئن ادعا کرده است: «ماجرای مهدیه اسفندیاری» در واقع به ۳۰ اکتبر ۲۰۲۳ بازمی‌گردد؛ زمانی که مرکز ملی مبارزه با نفرت آنلاین (PNLH) گزارشی از وزیر کشور فرانسه در مورد انتشار پیام‌هایی در حساب کاربری تلگرام دریافت کرد.

دفتر دادستانی پاریس در این باره اعلام کرد: پیام‌های وی از طوفان الاقصی (عملیات جنبش مقاومتی فلسطین) که تحریک به اقدام‌های تروریستی و توهین به جامعه یهودی بوده، ستایش کرده است.

طبق اظهارات دادستانی پاریس در هفتم نوامبر

آزادی بیان در فرانسه می‌دانند. به‌ویژه، حمایت او از فلسطین و انتقاد از جنایات رژیم‌صهیونیستی در غزه به‌عنوان دلیل بازداشت، باعث شده است برخی این اقدام را تحت تأثیر لابی‌های صهیونیستی در فرانسه تفسیر کنند.

همدلی و حمایت چهره‌های فرهنگی و هنری

در حالی که حدود سه ماه از بازداشت مهدیه اسفندیاری در پاریس در حمایت از مردم غزه و به اتهام «تمجید از تروریسم» می‌گذرد، محمد طلادی، مجری برنامه «هوسان» با پرداختن به این موضوع موجهی از حمایت و همدلی را در میان اهالی رسانه، چهره‌های هنری و فرهنگی و مردم به راه انداخته است. پس از صحبت‌های مطرح‌شده در این برنامه پوششی مردمی برای آزادی این فعال مدنی شکل گرفته و بسیاری از چهره‌های سرشناس با به اشتراک گذاشتن این پوشش در صفحات مجازی خود خواستار آزادی فوری و بی‌قید و شرط مهدیه اسفندیاری شده‌اند.

برنامه «هوسان» با پیگیری مستمر این موضوع تلاش دارد ابعاد مختلف این بازداشت را روشن و از طریق امکان رسانه‌ای خود در قالب تلویزیون برای آزادی مهدیه اسفندیاری تلاش کند. این برنامه همچنین از تمامی فعالان حقوق بشر، سازمان‌های بین‌المللی و رسانه‌ها دعوت کرده است با حمایت از این پوشش، صدای اعتراض خود را به بازداشت غیرقانونی این فعال مدنی بلند کنند.

کارزار پیگیری آزادی شهروند ایرانی در فرانسه

همچنین کارزاری برای درخواست پیگیری آزادی خاتم مهدیه اسفندیاری، شهروند دستگیر شده در فرانسه به راه افتاده است. در این کارزار که خطاب به رئیس‌جمهور، رئیس قوه قضائیه و وزیر امور خارجه منتشر شده آمده است: دولت فرانسه بار دیگر یک شهروند ایرانی را به اتهام حمایت از فلسطین و محکوم کردن نسل‌کشی رژیم‌صهیونیستی در غزه بازداشت کرده است. خانواده خاتم مهدیه اسفندیاری با اطلاع‌رسانی به سفارت ایران و وزارت امور خارجه

خواستار پیگیری آزادی او شده‌اند. در ادامه این کارزار تأکید شده است: ما جمعی از شهروندان شریف ایران اسلامی نیز از وزارت امور خارجه درخواست داریم راه شهیدان و به خصوص شهیدامیر عبداللّه‌یان که تلاش‌های فراوان ایشان باعث آزادی جناب آقای حمید نوری شد، بار دیگری با تحت فشار قرار دادن وزارت امور خارجه فرانسه و دستگاه‌های امنیتی و اطلاعاتی فرانسه، آزادی خاتم مهدیه اسفندیاری، حامی مردم مظلوم غزه را درخواست کنند.

در کشورهای غربی به فرانسه مهد آزادی جهان می‌گویند، این چگونه آزادی‌ای است که شهروند حامی مردم مظلوم غزه را دستگیر می‌کنند؟ غیرت ایرانی و اسلامی ما به ما اجازه نمی‌دهد حامی مظلوم‌ترین ملت جهان را در مهد آزادی غربی‌ها دستگیر کنند و ما بی‌تفاوت باشیم.

ما از وزارت امور خارجه درخواست داریم با ادامه راه شهیدامیر عبداللّه‌یان، تمام تلاش خود را برای آزادی این شهروند حامی مردم مظلوم غزه و محکوم‌کننده جنایات رژیم‌صهیونیستی انجام دهد.

از تمامی مسئولان محترم مصرانه درخواست می‌کنیم به‌طور جدی این موضوع را پیگیری و در اسرع وقت نسبت به انتقال این جهادگر انقلابی به آغوش کشور اقدام کنند.

۸۰روز پس از بازداشت مهدیه اسفندیاری، شهروند ایرانی ساکن فرانسه به دلیل حمایت از فلسطین، لزوم واکنش قاطعانه وزارت خارجه بیش از پیش نمایان است.

سیدعباس عراقچی، وزیر امور خارجه جمهوری اسلامی ایران در حساب کاربری خود در فضای مجازی نوشت: تعدی‌ها و رفتارهای متناقض بسیاری هستند که اعتبار ادعای فرانسه در زمینه «دفاع از حقوق بشر» را زیر سؤال می‌برند، اما شاید هیچ‌کدام به اندازه رویکرد این کشور نسبت به رژیم اسرائیل و جنایات جنگی آن، این تناقض را به‌روشنی آشکار نکرده باشد.

اسماعیل بقایی، سخنگوی وزارت خارجه نیز در واکنش به این موضوع گفت: بازداشت خاتم اسفندیاری، بازداشتی خودسرانه است و هیچ اتهام مستدلی علیه ایشان اقامه نشده و صرفاً برای اینکه از مردم فلسطین حمایت کرده‌اند، مورد بازداشت قرار گرفته‌اند. دو نوبت همکاران ما در سفارت با ایشان دیدار داشتند. درخواست ما این است تمهیدات برای آزادی ایشان فراهم شود. این نشان‌دهنده رویکرد گانه فرانسه نسبت به حقوق بشر است.

وی در پاسخ به سوالاتی در خصوص بازداشت یک تبعه ایرانی در فرانسه و محرومیت او از حقوق اولیه یک زندانی در این کشور و اقدامات دستگاه دیپلماتی گفت: وزارت امور خارجه پیگیری اینکه در کجا و چه فردی از ایرانیان در نقطه‌ای از دنیا مورد آزار قرار می‌گیرد، وظیفه قانونی و اخلاقی خودش می‌داند و ورود می‌کند. اگر خاطر تان باشد فکر می‌کنم همان یکی دو هفته اول بازداشت خاتم اسفندیاری این مسئله همین‌جا مطرح شد. در طول این چند ماه هم مستمرا بنده اینجا پاسخگو بودم و سؤال‌هایی از طرف رسانه‌های مختلف مطرح شد. سفارت ما در پاریس از همان ابتدا پیگیر موضوع بود و هم با ارسال یادداشت رسمی و هم با حضور در وزارت خارجه این موضوع را پیگیری کرد. شواهد مستند و مبتنی بر قانون علیه ایشان اقامه نشده و صرفاً به خاطر اینکه از مردم فلسطین حمایت و بانسل‌کشی در فلسطین مخالفت کرده‌اند، مورد بازداشت قرار گرفته‌اند.

بقایی ادامه داد: آخرین وضعیت این است که بعد از پیگیری‌های مستمر با دیدار کنسولی موافقت شد و دو نوبت تا آلن همکاران ما در سفارت جمهوری اسلامی ایران در پاریس موفق شده‌اند با ایشان دیدار کنند. این بازداشت اساساً غیرعادلانه و غیرقانونی است، بنابراین درخواست روشن ما از دولت فرانسه این است که اقدامات لازم را برای آزادی ایشان اتخاذ کنند. بازداشت مهدیه اسفندیاری ادعای کشور فرانسه مبنی بر آزادی بیان را زیر سؤال برده و واکنش رسانه‌ها و کاربران فضای مجازی در ایران را به همراه داشت. در واکنش به بازداشت این شهروند ایرانی، افکار عمومی ضمن احساس تکلیف در خصوص حمایت از مهدیه اسفندیاری، خواهان واکنش قاطع وزارت خارجه در رابطه با این موضوع شد.

شهادت یک امریکایی در فلسطین

ماجرای زنان و مردان آزاده‌ای که در مسیر حمایت از جبهه مقاومت آسیب دیده و حتی از جان‌شان گذشته‌اند یکی دو تا نیست و این مسیر آزادی‌گمچنان ادامه دارد. این جبهه انسان‌های شریف زیادی را به خود دیده است. ریچل کوری یکی از این افراد است.

ریچل کوری متولد ۱۰ آوریل ۱۹۷۹ در المپیا واشینگتن بود. او کوچک‌ترین فرزند از سه فرزند کریک و سیندی کوری بود که خانواده‌شان را «امریکایی متوسط» (از نظر سیاسی لیبرال و از نظر اقتصادی جزو طبقه متوسط) توصیف می‌کردند. اوایل دهه ۲۰۰۰ میلادی، در چارچوب برنامه‌های توسعه صلح و گفت‌وگو از این اتفاق‌ها زیاد می‌فاندا که جوانان امریکایی را برای اردوهای کالج به فلسطین اشتغالی بفرستند، ریچل در سال ۲۰۰۳ به عنوان بخشی از پروژه شهرهای خواهرخوانده به فلسطین سفر کرد تا سال آخر کالج خود را برای ارتباط زادگاهش با رفیع (واقع در نوار غزه) کار کند.

او در طول اقامت خود در رفح، با اعضای جنبش همبستگی بین‌المللی - یک سازمان غیردولتی حامی فلسطین - تعامل داشت و از جمله کسانی بود که نمی‌توانست آنچه را در فلسطین رخ می‌دهد تحمل کند. این بی‌تابی تا آنجا پیش رفت که یک روز ازل بهار، ۱۶ مارس، تظاهراتی مسالمت‌آمیز در برابر خانه‌ای که نیروهای اشغالگر قصد تخریب آن را داشتند به راه انداخت و آن قدر رویه‌روی بولدوزر اسرائیلی ایستاد تا بولدوزر تصمیم گرفت از روی او رد شود و تخریب خانه را ادامه دهد. آنچه از پیکر او زیر بولدوزر و آوار خانه باقی مانده بود، از سوی مردم غزه قدردید، مردم فلسطین هنوز هم او را «شهید» می‌نامند. علاوه بر تشییع جنازه عظیمی که برای او گرفته شد، حالا هر سال در نزدیکی خانه‌ای که او سعی داشت با تن خودش از آن محافظت کند، یک جام ورزشی بر گزار می‌شود تا یاد او زنده نگه داشته شود.

پس از دو دهه از مرگ ریچل، جام فوتبالی که به یاد او برگزار می‌شود ۳۲ تیم شرکت‌کننده دارد و مهم‌ترین رقابت ورزشی نوار غزه محسوب می‌شود. علاوه بر فوتبال جام ریچل رقابت‌های تنیس روی میز و ورزش‌های رزمی را هم شامل می‌شود.

اعضای خانواده ریچل بعد از مرگ او همچنان با رفح و مردم فلسطین در تماس هستند، آنها سال ۲۰۱۳ به عنوان میهمان ویژه تماشای جام ریچل بودند و همه تبدیل به بخشی از تاریخ و هویت شهر رفح شده‌اند. یک مرکز خدمات اجتماعی به نام ریچل در رفح دایر شده است که به زنان، کودکان و نوجوانان فلسطینی مهارت‌آموزی می‌کند و برخی حمایت‌های روانی را برای آنها تدارک می‌بیند. خانواده ریچل سالانه چند نوبت از این مرکز بازدید می‌کنند.

خون ریچل شاید فراموش نشده باشد، اما کسی تقاضی برای مرگ او پس نداده است، دولت اسرائیل هیچ مسئولیتی در مورد قتل این شهروند امریکایی در سرزمین‌های اشغالی به عهده نگرفت. تحقیقات رسمی دولتی در این مورد مرگ او را «حادثه» و «تصادف» توصیف کردند! جامعه بین‌المللی، خانواده ریچل و کمپین‌های دفاع از حقوق فلسطینیان گزارش‌های دولت اسرائیل در این مورد را قبول نکرده‌اند.

دعای حقوقی در مورد قتل ریچل علیه دولت اسرائیل حالا عمری ۱۸ساله دارد. خانواده او در سال ۲۰۰۵، شکایت مدنی علیه اسرائیل تنظیم کردند و مسئولیت مرگ را به عهده دولت اسرائیل گذاشتند، آنها برای مرگ او غرامت خواستند، اما تنها «یک دلار». دادگاهی که به این شکایت رسیدگی می‌کرد در سال ۲۰۱۲ حکم داد که دولت اسرائیل در مرگ او مسئولیتی ندارد، عفو بین‌الملل و سازمان‌های حقوق بشری دیگری که در مورد فلسطین کار می‌کنند، حکم این دادگاه را به شدت محکوم کردند.

با مرگ ریچل، تخریب خانه‌های فلسطینیان تمام نشد، اعتراض‌ها به این جنگ نابرابر هم خاموش نشد، با این حال نامه‌های اندکی که ریچل از فلسطین به خانواده‌اش فرستاده است، توصیفی ابدی از درد و رنج مردم یک سرزمین اشغالی است. او در یکی از این نامه‌ها نوشته است: «هیچ مطالبی، هیچی کنفرانسی، تماشای هیچ مستندی و شنیدن هیچ داستانی از دهان هیچ کسی نمی‌توانست مرا برای اطمینان این موضوع آماده کند. نمی‌توانید تصور کنید اینجا چه خبر است، مگر اینکه ببینید و ببینید.»

بسیاری از کاربران شبکه‌های اجتماعی بازداشت مهدیه اسفندیاری را نمونه‌ای از تناقض در ادعای آزادی بیان در فرانسه می‌دانند. به‌ویژه، حمایت او از فلسطین و انتقاد از جنایات رژیم‌صهیونیستی در غزه به‌عنوان دلیل بازداشت، باعث شده است برخی این اقدام را تحت تأثیر لابی‌های صهیونیستی در فرانسه تفسیر کنند